

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1953 m. balandžio mėn., 19 d., sekmadienis *Kaina 15 kp.

EINA NUO 1950 M. Nr. 32 (259)

Gegužės Pirmąją sutikti naujais darbo laimėjimais

Visa mūsų tarybinė šalis ruošiasi sutikti Tarptautinę darbo žmonių šventę — Gegužės Pirmąją naujais gamybiniais laimėjimais, naujomis pergalėmis komunizmo statyboje. Tarybų Lietuvos miesto ir kaimo darbe žmonių pastangos yra nukreiptos tolesniam tarybinės Tėvynės suklestėjimui. Diena iš dienos kyla darbo aktyvumas, vystosi socialistinis lenktyniavimas, įgaunantis vis platesnį užėjimą.

Didžioji socialistinio lenktyniavimo jėga, — nurodoma partijos XIX-jo suvažiavimo direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSRS išvystyti, — vieningas darbininkų, kolūkiečių ir inteligentijos siekimas apginti taikos reikšmę, nepajudinamas dirbančiųjų siekimas sukurti komunistinę visuomenę — turi būti nukreipti į naujojo penkmečio įvykdymą ir viršijimą.

Šis partijos šūkis rado platų atgarsį rajono dirbančiųjų tarpe. Ypač artinantis Gegužės Pirmąją socialistinis lenktyniavimas rajono dirbančiųjų tarpe įgavo dar platesnį mastą. Rajono dirbantieji, partijos XIX suvažiavimo nutarimų įkvėpti, siekia naujų laimėjimų pramonėje ir žemės ūkyje, kovoja už žaliavų, kuro taupymą, už sėkmingą pavasario sėjos atlikimą ir gyvulininkystės išvystymą. „Nemuno“, „Plungės“ fabriku dirbantieji sėkmingai įvykdė trečiųjų penkmečio metų I-jo ketvirčio gamybos planą, sutalpė daug medžiagų, kuro ir sėkmingai vykdė balandžio mėnesio programą. Žymiai pakilo rajono pramkombinato dirbančiųjų aktyvumas kovojant už planų įvykdymą ir viršijimą. Pramkombinato darbininkai įsipareigojo balandžio mėnesio programą įvykdyti 118 proc. Stoję į socialistines lenktynes, mechaninio cecho darbininkai Nevidomskis, Repšys, stalius Garuolis dienas išdirbio normas įvykdė 120—180 procentų.

Plečiasi socialistinis lenktyniavimas ir rajono kolūkiuose. Šiauliėčių pavyzdžiu daugelis rajono kolūkių sėkmingai vykdė pavasario arimą ir kitus lauko darbus. „Naujojo gyvenimo“,

„Aušros“, „Lenino keliu“ kolūkiai greta arimo darbų vykdė pavasario sėją. „Lenino keliu“ kolūkyje plačiai išsivystė socialistinis lenktyniavimas brigadų tarpe. Pirmaujančios pirmosios brigados kolūkiečiai Šinkūnas, Smalstys, Bagašauskas dienos išdirbio normas sistemingai įvykdė 140—160 procentų. Į socialistines lenktynes įsijungia mechanizatoriai. Panemunėlio MTS traktorininkai Grigorjevas, Čepinskas žymiai viršija dienos išdirbio normas.

Tačiau dar ne visos imonės ir kolūkiai aktyviai įsijungė į socialines Gegužės Pirmosios garbes. Mėnesis iš mėnesio, dekada iš dekadės žlugdomi gamybiniai planai „Pergalės“ artelėje, kurioje nevykstamos socialistinis lenktyniavimas. Artelės profsąjunginė organizacija visai nusišalina nuo socialinių organizavimų. Silpnai vystomos socialinės „Paryžiaus Komunos“ artelėje.

Už pavasario sėjos sėkmingą atlikimą neveda reikiamos kovos Salomėjos Neries vardo, „Gegužės Pirmosios“, „Už taiką“, „Šetekėnos“ kolūkių valdybos. Šie kolūkiai dar neištraukė pavasario laukų darbus, nevykdė arimo ir sėjos, socialistinis lenktyniavimas neorganizuojamas.

Vystant gegužinį socialistinį lenktyniavimą didelis vaidmuo tenka partinėms, profsąjunginėms ir komjaunimo organizacijoms. Jų pareiga užtikrinti, kad kiekviena imonė įvykdytų ir viršytų gamybos planus, kovotų už žaliavos, medžiagų ir degalų taupymą, už savikainos sumažinimą. Kaimo komunistai ir komjauniniai turi būti socialistinių lenktynių iniciatoriai už sėjos atlikimą suglaustais terminais ir aukštame agrotechniškose lygyje, už LTSR Ministrų Tarybos ir LKP Centro Komiteto IV-jo plenumo nutarimų dėl pavasario sėjos atlikimo pilnutinį įvykdymą.

Rajono darbininkai, kolūkiečiai ir mechanizatoriai, susitelkę apie komunistų partiją, Tarptautinę darbo žmonių šventę — Gegužės Pirmąją sutiks su naujais laimėjimais, toliau stiprindami savo tarybinę Tėvynę.

Rajono dirbantieji gegužinėje sargyboje

Penkių mėnesių programą — per keturis mėnesius.

Rajono vietinės pramonės kombinato kolektyvas dabar kovoja už įvykdymą įsipareigojimų Gegužės Pirmosios garbei. Kiekvienas darbininkas prisiėmė padidintus įsipareigojimus gaminant plataus vartojimo išdirbinius išleidžiant tik puikios kokybės produkciją. Stodamas stachanovinė sargybon, kolektyvas davė žodį iki balandžio 30 d. įvykdyti penkių mėnesių programą prekinę produkciją išleisti, 6,7 procento sumažinant žaliavos, kuro ir elektros energijos sunaudojimą.

Suvedus pirmojo ketvirčio gamybos rezultatus, paaiškėjo, kad neblogų rezultatų pasiekė mechaninės

dirbtuvės darbininkai. Jauanas tekintojas komjaunio G. Anikonovas, šaltkalviai A. Nevidomskis ir P. Raišis trijų mėnesių gamybos planą įvykdė 137,6 proc., sutalpė žaliavų ir kuro už daugiau kaip 3000 rublių, 4,8 proc. sumažino produkcijos savikainą.

Neatsilikio ir staliai, kurie sutalpė medžiagų ir kuro už daugiau kaip 4 tūkstančius rublių, 3,9 proc. sumažino gaminių savikainą.

138—139 proc. viršijo ketvirčio gamybos užduotis malūno Nr. 1 kolektyvas ir karšimo-dažymo skyriai.

KOZLOVAS

Rokiškio pramkombinato buhalteris

Paukštinkės įsipareigojimas

„Pergalės“ kolūkio paukščių fermoje laikoma pusantro šimto vištų. Paukštinkė Petrulienė įsipareigojo surinkti ir pristatyti valstybei 8 tūkstančius aukštos rūšies kiaušinių. Vištų dėslumas pakilo. Iki

Gegužės švenčių paukštinkė Petrulienė įsipareigojo surinkti ir pristatyti valstybei 8 tūkstančius aukštos rūšies kiaušinių.

B. Dočys

V. Šimonis

UŽ ANKSTYVĄ SĖJĄ

Pernai išauginome, palyginti, neblogą derlių. Tačiau aš tuo nepasitenkinu. Ieškau būdų dar gausesniems derliams išauginti. Pavasario lauko darbams ruošiau savo brigadą stropiai. Laiku atremontavome žemės ūkio inventorių, išvalėme sėklą, apsirūpinome mineralinėmis trąšomis, pritvirtinau lauko darbininkams arklius ir pakinktus.

Į laukus išėjome anksti, kai tik buvo galima įeiti į dirvą. Pačią pirmą darbo dieną suarėme 5 ha. Stengiuosi, kad darbe visuomet dalyvautų visi kolūkiečiai. Dabar kasdien paruošiam sėjai po 6—8 hektarus. Sausesnėse vietose sėjame grūdines kultūras.

Lenktyniaudami Gegužės Pirmosios garbei, įsipareigojome artimiausiomis dienomis pasėti visas daugiametes žoles, o iki Gegužės Pirmosios baigti suartį visas dirvas ir pasėti 90 proc. vasarinių grūdinių kultūrų, 60 proc. linų ir papildomai patręšti visus žiemkenčius.

J. GIRGŽDYS

„Naujo gyvenimo“ kolūkio laukininkystės brigadininkas

VYKDO ĮSIPAREIGOJIMUS

Tinkamai bei laiku pasiruošę pavasario sėjai „Ragelių“ kolūkis. Balandžio pradžioje kolūkiečiai išėjo į laukus. Prasidėjo pavasarinis dirvų arimas, papildomas žiemkenčių tręšimas ir daugiamečių žolių sėja.

Sekdami Šiaulių rajono žemdirbių pavyzdžiu, rageliečiai įsipareigojo atlikti pavasario sėją iki Gegužės Pirmosios šventės.

Tesėdami žodį, sparčiai dirba II ir III laukininkystės brigadų artojai kolūkiečiai J. Bordinavičius, A. Bordinavičius, A. Puriuškis ir kt.

P. Kiela

Plečiasi lauko darbai

Praeitais metais „Tarybų Lietuvos“ kolūkis baigė pavasario sėją vienas pirmųjų rajone. Šiomet kolūkiečiai ryžosi išauginti žymiai gausesnį derlių ir dar anksčiau išėjo į laukus.

Šiuo metu čia vyksta masinis arimas. Pirmomis dienomis suarta virš 30 ha dirvų. Darbe pirmuoja brigadininko P. Šakalio artojai K. Baltušis, A. Deksnys ir kiti. Jie kasdien vykdo pusantrą normos.

Pirmaujančių artojų tarpe — darbėtus šešiasdešimtmečius kolūketis T. Aleksejevas. Lenktyniaudamas su kitais, jis kasdien suaria po 0,8 ha dirvų.

Kolūkiečiai įsipareigojo baigti sėją iki Gegužės Pirmosios švenčių.

PRANEŠIMAS

apie pavasarinio arimo, papildomo žiemkenčių tręšimo ir daugiamečių žolių sėjimo eigą rajone pagal kolūkius procentais * balandžio 15 d. duomenimis

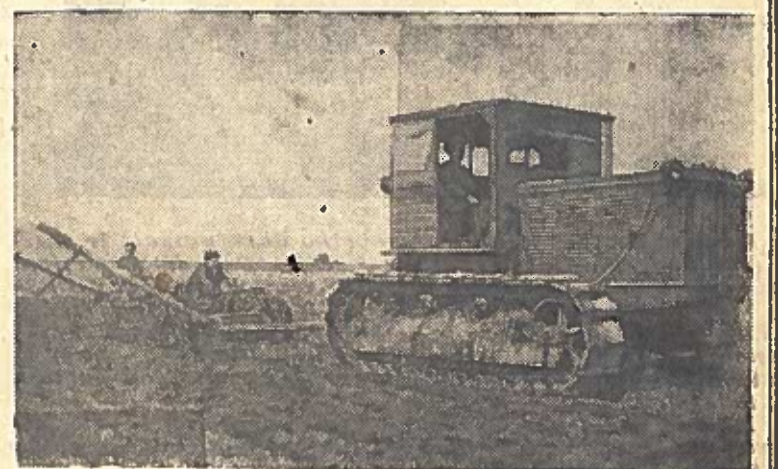
eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Pavasari suarta	Papildomas tręšimas žiemkenčių	Išėta daugiamečių žolių
1.	„Naujas gyvenimas“	22,9	1,5	51,8
2.	Mišurino vardo	15,8	34,8	35,8
3.	„Tarybų Lietuva“	14,4	127,8	72,4
4.	„Pergalė“	15,-	78,9	35,1
5.	„Rageliai“	14,9	34,1	138,9
6.	„Aušra“	11,4	171,8	1,7
7.	Liudo Giros vardo	10,9	100,7	38,8
8.	„Lenino keliu“	10,8	—	8,-
9.	„Nemunėlis“	10,7	66,7	—
10.	„Tikruoju keliu“	10,4	62,5	5,3
11.	„Žvaigždė“	8,4	47,8	27,4
12.	„Duokiškis“	6,8	79,2	45,3
13.	Karolio Poželos vardo	5,8	119,2	14,9
14.	„Gegužės Pirmoji“	5,6	46,1	44,1
15.	„Ateitis“	5,2	76,4	6,2
16.	„Vytury“	5,2	16,9	25,9
17.	„Socializmo keliu“	5,1	78,2	38,-
18.	„Naujuoju keliu“	4,8	45,4	52,2
19.	„Atžalynas“	4,-	—	38,6
20.	„Stalino keliu“	3,-	—	55,9
21.	„Artojas“	1,9	21,4	45,7
22.	„Švyturys“	1,5	17,8	—
23.	Salomėjos Neries vardo	—	11,3	6,9
24.	„Jaunoji Gvardija“	—	—	—
25.	„Šetekėna“	—	—	—
26.	„Už taiką“	—	—	—

Rajono žemės ūkio skyrius

MOLDAVIJOS TSR. Dubosarsko rajono Kotovskio vardo kolūkis užbaigė vasarinių kultūrų sėją ir vykdo ankstyvųjų pūdymų arimą.

Nuotraukoje: Novo-Komisarsko MTS traktorininkas agregato vadovas S. N. Morkotilo aria kolūkio pūdymus.

P. Lisenkin (TASS) nuotrauka.

PARTIJOS GYVENIMAS

Nuolat gerinti darbu su jaunais komunistais

Auklėti komunistus ir visus darbo žmones aukšto politinio budrumo dvasia, nesutaikinamumo ir tvirtumo kovoje su tarybinės liaudies priešais bei visais neigiamais reiškiniais dvasia — yra vieni iš svarbiausių partinių organizacijų uždavinių.

Didieji komunistų partijos vadai Leninas ir Stalinas mokė, kad svarbiausia yra ideologiniai paruošti kadrus, nes nuo to priklauso mūsų viso darbo sėkmė.

Rokiškio rajone yra didelis skaičius komunistų. Tanka pripažinti, kad su jais per mažai dirbama. Dalis komunistų silpnai įsisavina dėstomą medžiagą politinio lavinimo rateliuose, praleidinėja užsiėmimus, netaktiškai elgiasi savo darbovietėse ir asmeniniame gyvenime. Pavyzdžiu paimkime „Ateities“ kolokio partinė-kandidatinę grupę (partorogas Vosylius). Kolokio partinio švietimo ratelyje propagandistas Travinas užsiėmimus praveda nereguliariai. Lankomumas yra žemas. Partinės-kandidatinės grupės nariai Sokas ir Glemža, vietoj to, kad parodytų gerą pavyzdį kitiems ratelio klausytojams, dažnai patys neatvyksta į užsiėmimus. Dėl auklėjamojo darbo stokos kolokis atsilieka visose srityse. Neretai pasitaiko grubių kolokinės demokratijos pažeidimo faktų iš Soko ir Glemžos pusės.

Kai kurios rajono partinės organizacijos ir kandidatines grupes reikiamai neįvertina jaunų komunistų auklėjimo klausimų, nepasistato svarbiausių uždavinių ideologinio darbo. Susirinkimuose retai svarstomi klausimai, susiję su komunistų politinio-ideologinio lygio kėlimu, „Aušros“, „Setekšnos“, „Jaunosios Gvardijos“ kolokio ir kit. pirminėse partinėse organizacijose. Beveik joks darbas su jaunais komunistais nevedamas „Se-

tekšnos“ kolokyje. Politinio lavinimo ratelio darbas sužlugdytas. Nežiūrint to, kad propagandininkas Arūnienė LKP rajono komiteto biuro posėdyje buvo griežtai perspėta ir ji pasizadėjo padėti ištaisyti, tačiau savo žodžio neišlaikė. Politinio lavinimo ratelyje užsiėmimai nuolat sužlugdomi, o Panemunėlio MTS pirminės partinės organizacijos sekretorius Travinas neslėmė priemonių komunistei Arūnienei sudrausti.

MTS politinių skyrių svarbus darbo baras yra komunistų ir visų darbo žmonių auklėjimas marksizmo-leninizmo dvasia. Kaip bebūtų keista, tačiau abiejų mūsų rajone esančių MTS politinių skyrių vadovai per maža dėmesio skiria šiam svarbiam klausimui. Pvz., Panemunėlio MTS politinio skyriaus viršininkas Dunauškas, kuriam buvo pavestas partijos istorijai nagrinėti ratelio vedimas, užsiėmimus dažnai sužlugdo, ratelis atsilieka nuo programos. Pasitaiko, kad užsiėmimai pravedami, paskubomis, giliai neišnagrinėjant einamosios medžiagos.

Partijos XIX suvažiavimas iškelė rimtus uždavinius partinėms organizacijoms jaunų komunistų auklėjimo srityje. Reikia kasdien rūpintis jaunų komunistų politiniu švietimu, kontroliuoti politmokyklų ir ratelių darbą — pagrindinę marksistinio-lenininio komunistų auklėjimo darbo dalį. Ypatingas dėmesys turi būti kreipiamas į partinių susirinkimų pravedimą. Reikia drąsiau traukti jaunus komunistus į partinių susirinkimų ruošimą, skatinti juose kritiką iš apačios, partiniuose-susirinkimuose nuolat svarstyti ideologinio darbo klausimus.

J. PRAKAPAVIČIUS
LKP rajono komiteto sekretorius

Kauno „Drobės“ audinių fabriko darbininkai ir inžinieriai-technikai darbuotojai su didžiu susidomėjimu studijuoja partijos XIX suvažiavimo medžiagą, draugo J. V. Stalino kalbą suvažiavime ir jo klasikinį veikalą „Ekonominės socializmo TSR sąjungoje problemos“. Turtingai vyksta užsiėmimai politinio lavinimo ratelyje, kuriam vadovauja vyriausioji verpimo cecho darbuotoja V. Saveljeva.

Nuo traukoje: užsiėmimai propagandistės V. Saveljevės vadovaujama „Drobės“ fabriko politinio lavinimo ratelyje. (Iš dešinės — V. Saveljeva).

M. Ogajaus nuotrauka (MLTA).

Kūrybinė iniciatyva padeda atskleisti rezervus

* * *
V. NUGARAS
„Nemuno“ fabriko vyr.
inžinierius
* * *

Kiekviena diena mūsų liaudies gyvenime kupina kūrybinio darbo mylimosios Tėvynės labui. Tarybinis žmogus nepasitenkina pasiektais rezultatais. Jis be atvangos galvoja apie tai, kaip pasiekti naujų, aukštesnių darbo laimėjimų. Darbininkai, inžinieriai, technikai, kovodami už sėkmingą valstybinių planų įvykdymą, mobilizuoja turtingus vidinius įmonių rezervus.

O rezervai gamyboje — iš tikrųjų neišsemiami. Kiekvienas darbininkas bet kurioje įmonėje turi neribotas galimybes kūrybinei iniciatyvai parodyti.

Ir „Nemuno“ fabriko racionalizatoriai nenuilstamai tobulina gamybą, suranda žymiai našesnius darbo metodus, geresnio įrengimų panaudojimo budus.

Novatorių judėjimas metais iš metų plečiasi. Jei 1951 metais pateiktų racionalizacinių pasiūlymų įdiegimas davė 42 tūkstančius rublių pelno, tai perėjais metais šis skaičius prašoko 100 tūkstančių rublių. Kaip

parodė šių metų pirmo ketvirčio duomenys, dabar lenktyniaujamas už pilnutinį vidinių gamybos rezervų išaiškinimą ir maksimalų jų išnaudojimą įgavo dar platesnį mastą. Per tris mėnesius įdiegti gamybą 7 racionalizacinių pasiūlymų ir vienas patobulinimas yra peržiūrimas. Šie pasiūlymai sudarė galimybę sutaupyti virš 40 tūkstančių rublių valstybinių lėšų.

Pateiksiu kai kurias pavyzdžius. Elektromonteris J. Junokas pastebėjo, kad metimo mašinai sukli naudojamas perdidelio pajėgumo elektromotoras. Jis siūlė statyti du elektromotorus — vieną iki šiol buvusio pajėgumo metimui nuvynioti, o pačiam metimui — daugiau kaip 6 kartus mažesnio pajėgumo. Pasiūlymas buvo priimtas ir pritaikytas. Apskačiavus pasirodė, kad J. Junoko pa-

siūlymas duoda virš 40 tūkstančių rublių metinės ekonomijos. A. Kepalas ir V. Januševičius dizeliniam bėginiam vilkikui vietoje dviejų greičių dėžių (važiuoti pirmyn ir atgal) sukonstruavo vieną greičių dėžę. V. Šarkausko pasiūlymu iš lauze esančių detalių pagaminta gamybos atliekoms špuliuoti mašina.

Visiems racionalizacinių pasiūlymų autoriams išmokėtos piniginės premijos. Vien per pirmą šių metų ketvirtį premijų pavidalų išmokėta keli tūkstančiai rublių.

Siekiant racionalizatorių judėjimą padaryti masiniu, kiekviename ceche sudarytos 6 kompleksinės racionalizatorių brigados pagal atskiras gamybos rūšis. Tarp brigadų vyksta lenktyniaujimas už gausesnį patobulinimų iškėlimą.

Mūsų fabriko racionalizatorių praktika dar kartą parodo, kad esama dar daug neišskeltų gamybos rezervų. Juos atskleisti — mūsų uždavinys.

LIAUDIES DAINIUI A. STRAZDUI ATMINTI

A. STRAZDAS

EI TU, DOMINYKAI

Ei tu, Dominykai,
Tu nežinai nieko,
Atsisėdęs šaly pečiaus,
Netikustoj vietoj.

Karvė pievą ėda,
Ant stuobrio pelėda
Šaukia rėkia tupėdama:
„Dominykai bėda!“

Vienoj pusėj šlėkta,
Antroj pusėj dvaras, —
Tu nežinai, Dominykai,
Kas ant tavę baras.

Atelna urėdas
Ir paskut tįjūnas, —
Dominyko nabagėlio
Dreba visas kūnas.

Ožkos karklus plėšta,
Vilkas paršą neša, —
Dominykas nabagėlis
Sau čipryną peša.

Jaučiai rugtenose,
Arkliai pūdyuose, —
Tu nežinai, Dominykai,
Nė savo laukuose;

Tu nežinai, biednas,
Ko tuje sulaukai,
Užkirstas per uodegą,
Kaip vaikėlis šaukai.

Gyvi prisiminimai

Kamajų apylinkės darbo žmonių tarpe dar tebėra gyvi seni pasakojimai apie mylimą liaudies rašytoją Antaną Strazdą. Jį darbo žmonės tebeprisimena ir myli, kaip baudžiauninkų ištikimą užtarėją, nesutaikinamą kovotoją su dvarininkais, su visais valstiečio-baudžiauninko išnaudotojais ir skriaudėjais.

A. Strazdas labai išjuokdavęs carinius valdininkus — mokesčių išieškotojus. Kartą vienam iš tokių, atėmusiam iš baudžiauninko paskutinę karvę, jis pasakė: „Nesidžiauki Atels laikas — mes atimsim viską iš jūsų, ką iščiulpiate jėga“.

Šie A. Strazdo žodžiai išsipildė, jis sakė tikrai tiesą. Toks yra liaudies dainius A. Strazdas Kamajų apylinkės kolokiečių pasakojimuose.

ŠINKUNIENĖ
„Lenino kelio“ kolokio kolūkietė

RUOŠIASI A. STRAZDO SUKAKČIAI

Rokiškio I ir II vidurinių mokyklų moksleiviai — literatai ruošiasi iškilmingai paminėti liaudies poeto A. Strazdo 120-ųjų mirties metinių sukaktį. Moksleiviai rengia minėjimui du išsamius referatus apie poeto gyvenimą ir kūrybą. Meninėje

dalyje bus atlikti poeto kūriniai.

Mokyklos patalpose įrengta vitrina, skirta A. Strazdui paminėti, kurioje išdėstyti poeto kūriniai leidiniai, medžiaga, liečianti jo gyvenimą ir kūrybą.

B. Kalvelytė

Užbaigti avansinius žemės ūkio mokesčio atsiskaitymus

Vykdamas didžiulius penkmečio uždavinius, vystant socialistinį žemės ūkį, plečiant visuomenines statybas kaime, o taip pat valstybinių įstaigų ir įmonių finansavimui yra nustatyti žemės ūkio ir kiti mokesčiai, kurių savalaikis įmokėjimas palengvina šių uždavinių įvykdymą, prisideda prie bendro darbo žmonių kultūrinio-buitinio gyvenimo lygio pakėlimo.

Daugelis rajono apylinkių DŽD tarybų pilnai suprantama priešlaikinio atsiskaitymo mokesčiais reikšmę. Verksnionių, Vaitkūnų apylinkių DŽD tarybų pastangomis, jų aiškinamojo darbo dėka apylinkės gyventojai pilnai susimokėjo visus mokesčius, pasiruošę galutiniam žemės ūkio mokesčio atsiskaitymui. Tačiau Žliubų ir Salų apylinkių tarybos šioje srityje neveda jokio darbo, ir dėl to čia visuomet užvilkinami atsiskaitymo terminai. Atsiliekančios apylinkių tarybos privalo nedelsiant sustiprinti šį svarbų darbą.

JASPONIS

Salų mokesčių apylinkės mokesčių inspektorius

SKAITYTOJŪ LAIŠKAI REDAKCIJAI

Juodupiečių reikalavimas

Tarybiniais metais Juodupė smarkiai išaugo ir pasikeitė. Išaugo „Nemuno“ fabrikas, veikia stambus durpynas. Pastatyta daug pastatų, jų tarpe keliasdešimt gyvenamųjų namų darbininkams.

Byštum su gyventojų skaičiaus padidėjimu pribrendo reikalas miestelyje įsteigti turgų, nes maisto produktų nusipirkti darbininkams ir kitiems gyventojams tenka vykti į Rokiškį 16 kilometrų, kas, suprantama, sudaro nemažai sunkumų ir sugaišina daug brangaus laiko.

Apie turgaus įsteigimą jau ne kartą buvo kalbėta, pritimti įvairūs nutarimai, bet reikalas taip ir nepajudėjo iš vietos. Turgaus įsteigimas Juodupėje padėtų ir aplinkiniams kolūkiečiams, nes jie atliekamus produktus galėtų parduoti vietoje. Tikimės, kad mūsų reikalavimas artimiausiu metu bus atitinkamų įstaigų išgirstas ir įvykdytas.

V. Varnas,
J. Petrušis,
J. Meilus,
A. Mitrasanas
Juodupės apyl. gyventojai

Antireliginė konferencija

Neseniai Kamajų vidurinėje mokykloje įvyko antireliginė konferencija tema „Religijos kilmė ir jos žala“. Savo pranešime mokytojas Kazlauskas plačiai išaiškino religijos kilmę, kulto tarnų reakcinį vaidmenį kovojant prieš darbo žmones ir pažangias idėjas. Papildomus pranešimus padarė mokytojai Pučinskaitė ir Vizbaraitė. Konkrečiais fak-

tais buvo įrodytas religijos žalingumas, po „šventumo“ kauke slėpinti klaida ir melas.

Pasilsakę konferencijoje moksleiviai Skeiryš, Matiuškas ir kiti griežtai kritikavo kai kuriuos vyresniųjų klasių moksleivius, nepajėgiančius nusikratyti religinių prietarų likučius.

J. Kalvelis,
A. Marozas

Neįvertinama technika

Į „Šetekšnos“ kolūkį atvyko Panemunėlio MTS traktorininkai atlikti pavasario darbų. Tačiau kolūkio pirmininkas Mažeikis trukdo traktorininkams dirbti dviem pamainom, neišskirdamas prikabinėtojų.

Tokią pat antimechanizatorinę poziciją užėmė „Nemunėlio“ kolūkio pirmininkas Aleinikovas. Čia CHTZ-Nati traktorius per dieną suaria vos 5 ha, kai dirbdamas ir naktį jis galėtų su-

arti dvigubai daugiau. Tačiau kolūkio pirmininkas neįvertina lemiamo technikos vaidmens vykdant sėją, ir taip pat neišskiria prikabinėtojų.

Darbas dviem pamainom žymiai paspartina laukų įdirbimą, leidžia pilniau išnaudoti techniką. Kolūkių vadovai privalo aprūpinti traktorininkus pagalbinais žmonėmis.

K. Vainauskas,
R. Genys

SATYROS SKYRELIS

„Artojo“ kolūkio 1 laukininkų brigadoje po ką tik apšėtos dirvos plotus vaikščioja vištų pulkai. Net brigadininkas, nei pirmininkas, kurs čia pat gyvena, to nemato.

(Lūdnas faktas)

Aplink vištos

Tiku-tiku, put-put-put,
Aviželių lesti.
Kol pasėja vasarųjų,
Vištos sočios esti.

Vištų — juodas debesys
Skersai dirvą eina.
Kai sėjėjai nuvažiuoja,
Dingsta vištai baimė.

Tiku-tiku, put-put-put,
Pasivaikšint kviečiam.
Plotas dar nedrapakuotas,
Ir grūdai net šviečia.

Pirmininkas nesibars,
Leskim nesiklausę, —
Kai sudygs — pradės
žaliuoti,
Grūdo nebeausim.
T. Gylys

MŪSŲ MEDŽIAGOS

PĖDSAKAIS

„Pelnytas įvertinimas“

Tokiu pavadinimu „Po Spalio vėliava“ 18(245) numeryje buvo patalpinta kritikatoria, kritikuojanti Kamajų vidurinės mokyklos moksleivių pirminę komjaunimo organizaciją ir pionierių vadovę drg. Sapkalę už silpną vadovavimą pionierių organizacijai.

Pranešu, kad iškelti faktai telsingi. Darbo su jaunaisiais leniniečiais pagerinimo klausimą svarstė mokinių ir mokytojų pirminės komjaunimo organizacijos ir mokytojų kolektyvas. Pionierių vadovėi duoti konkretūs nurodymai. Darbas su pionieriais pagyvėjo: suruošta draugovės sueiga, daliojo skaitymo ir deklamavimo konkursas, dalykinės sueigos, daromos konsultacijos, mokiniai komjauniniai padeda pionieriams produktyviai sunaudoti laisvalaikį.

PAVAREŠKINAITĖ
Kamajų vid. m-l-os
direktorius

Skrajojantis kolūčio pirmininkas ir sėja

Mašina pasišokėdama rieda dulkančiu vieškeliu. Kelyje sutinkame daug žmonių: važiuotų ir pėsčių. Daugumas jų iš „Stalino keliu“ kolūkio. Gurguolė užbaigia kolūčio sunkvežimį, prisėdęs išelginiais drabužiais apsirengusių kolūkiečių. O aplink driekiasi nedirbti laukai. Vietomis pro pernykščias ražienas boluoja džiūvanti žemė. Bet šiandien ketvirtadienis, ir „Stalino keliu“ kolūčio nariai skuba į turgų.

Užsukame į vieną brigadą, į kitą. Kiekvieną kartą mūsų veidai vis labiau niuokiasi: laukuose nė vieno artojo. Tiktai trečioje brigadoje, netoli kolūkio kontoros, aria desėtkas kolūkiečių: brigadininkui Jasionui nusibodo laukti vadovų nurodymų, ir jis savo iniciatyva organizavo darbą.

— O pirmininkas?
— Rokiškyje, banke.
— O vakar?
— Irgi banke.
— Ir užvakar?
— Buvo čia pasimašęs, bet didesnę laiko dalį praleidžia Rokiškyje, Panevėžyje ar namuose. Mes jį retai matome. O reikėtų visą laiką kolūkyje būti... Ir dar kaip reikėtų! — atsiduso pašnekovas ir nekantriai paragino arklį.

Arklidėse stovi be darbo daugiau kaip šimtas arklių, o valdybos nariai aikčioja:
— Arti negalime — nėra... įnarų.

— O kodėl įnarų yra trečioje brigadoje? Kodėl įnarus surado pirmos brigados kolūkiečiai Šinkunas savo sodybiniam sklypui dirbti?
— Na... mat... taigi... nežinau... — Išsamiai paaiškina apylinkės pirmininkas Valaika.

Kolūkio pirmininkas Rajunčius nesirūpina kolūkiu, nuolaidžiauja drausmės laisvėtojų ir pats kartu su jais lauzo ne tik darbo drausmę, bet ir artelės įstatus, užgniaužia kritiką iš apačios. O apylinkės pirmininkas bejėgiškai skėsčioja rankomis:

— Nieko su juo negalima padaryti. Apie tai žino ir kai kurie rajono darbuotojai. Aš rūpinuosi, lakstau...

Tuo tarpu už keliolikos metrų nuo Valaikos buto pirmos brigados arklidėse šiandien trūksta tik trijų arklių. Jais išvažiavo į turgų. Kiti liūdnai stovi apytamėje arklidėje, o į laukus neišėjo nė vienas artojas.

Trys į kolūkį pasiūsti Rokiškio MTS traktoriai dirba ne pagal valandinį grafiką. Vaitoškos ratinis traktorius suarė per 4 die-

nas trejetą hektarų ir... sugedo. Patį traktorininką sutikome taip pat pakeliui į Rokiškį.

Rezultate — iki vakar dienos suarta 18 hektarų. Žiemkenčiai dar nepatretti, nes tik vakar buvo atvežtos trąšos. Ir šis pavėlavimas įvyko, tikriausiai, dėl kokių nors „įnarų“ trūkumo...

O baigiant tirpti sniegui kolūkio pirmininkas apylinkės tarybos sesijoje išdžiūliai pūtėsi:

— Sėjai pas mane pasiruošta visu šimtu procentų! Apskritai, čia ne jūsų reikalas, aišku?

Iki šiol aišku tik tai, kad kol rajono žemės ūkio vadovai neužkirs kelio saugliavimui, neorganizuotumui ir apsilėidimui, kol pirmininkas Rajunčius bus kolūkyje tik retas svečias, o apylinkės pirmininkas Valaika bejėgiškai skėsčios rankomis, — tol pavasario sėja „Stalino keliu“ kolūkyje vyks vėžlio žingsniu. O geriausi sėjos terminalai praeina su kiekviena pavasario diena.

Ankstyva sėja — gausaus derliaus laidas. Laikas šią tiesą įsisąmoninti ir „Stalino keliu“ kolūkio vadovams.

J. JURĖNAS

„Po Spalio vėliava“ koresp.
Balandžio 16 d.

MOKSLO PASIEKIMUS — ŽEMĖS ŪKIUI

Apie bulvių parengimą sodinimui

O. ČERNYŠOVA
Biologijos mokslų
kandidatas

Sveika sodinamoji medžiaga — gausaus derliaus pagrindas. Patariu „Ką pasėsi, tą ir piaiši“ žymia dalimi tinka ir bulvėms. Didelė dalis sėklinių bulvių susirgimų pereina naujam derliui.

Sėklinės medžiagos kokybę galima pagerinti atrenkant sodinimui sveikas bulves. Pirmiausia atmetamos apipuvusios, pašalusios, žaidomis ir antaugais padengtos bulvės. Praktikoje neretai kyla klausimas: ar galima panaudoti sodinimui bulves su nedidelėmis puvinimo dėmėmis arba apipuvusių bulvių sveikosios dalies atplovimas? Mokslas į šį klausimą atsako neigiamai. Kad ir mažai apipuvusios bulvės, o taip pat iš jų palmtos atplovos, patekusios į drėgną dirvą, paprastai supūva arba duoda apkrėstus daigus, o po to ligotus augalus.

Bulvių ūkio institutas nustatė, kad ir sveikos bulvės, atrinktos iš daugiau kaip 15—20 procentų apkrėstų puvinu bulvių, turi žemesnį daigumą. Norint padidinti tokių bulvių daigumą ir derlingumą, jas reikia jarovizuoti. Jarovizavimo metu sveikos bulvės išleis normalius stiprius daigus; dalis bulvių, kurių susirgimas buvo slapta arba silpnos formos, supus; kai kurios bulvės sudygs plonais siūlo pavidalo daigeliais. Prieš so-

dinant reikia atrinkti antrą kartą, atmetant visas apipuvusias, o taip pat siūlo pavidalo daigelius išleidusias bulves. Sodinimui atrenkamos tikrai sveikos, gerai sudygusios, su normaliais, stipriais daigais bulvės.

Trukstant sėklinių bulvių, taikomas sodinamų bulvių piauštymas.

Sėklinės bulvės, numatytos piauštėti, turi būti sveikos, neturėjusios didelių atlekų laikymo metu. Viena ir ta pati veislė, vienos ir tos pačios sąlygose, bet esant skirtingai sodinamosios medžiagos kokybei, duoda visiškai skirtingus rezultatus. Pavyzdžiui, Lorcho veislės, palyginti atsparios puvinimui ir gerai išsilaukančios, bulvės, pasodintos piauštytomis dalimis, pilnutinai prigyja, ir derlius nesumažėja. Tačiau rezultatai labai pasikeičia, kai piauštymui šios veislės imama žemesnės kokybės gumbai. Bandymai parodė, kad sveiki gumbai, atrinkti iš šlapio puvinu 7,8 procento apkrėstų bulvių krūvos, pasodinti nepiauštėti duoda 10 procentų neišdygusių augalų, pasodintos supiauštytos pusėmis — 25,8 pro-

cento ir ketvirčiais — 89,9 procento neišdygusių augalų. Jeigu žemesnės kokybės sėklinių bulvių negalima pakeisti sveikesnėmis, tai jas geriau sodinti nepiauštytas, prieš tai jarovizavus. Būtinumo atveju tokias bulves galima piauštėti tik jas jarovizavus.

Bulves piauštėti reikia sodinimo dieną, blogiausiai atveju — iš vakaro. Negalima piauštėti bulvių iš anksto ir laikyti jas supiauštintas maišuose arba krūvose. Tai sukelia piauštųjų dalių šutimą ir puvinimą, o nuo to daigų retumą ir derliaus sumažėjimą.

Trukstant sėklinės medžiagos, sodinimui naudojamos sveikų maistinių bulvių viršūnelės. Nupiautos viršūnelės paskleidžiamos plonu 3—5 centimetrų sluoksniu ir pirmąsias 3—5 dienas laikomos 15—16 laipsnių temperaturoje. Tokiomis sąlygomis puvinio paviršiuje susidaro kamščio sluoksnis, kuris apsaugo viršūnelę nuo džiūvimo ir puvinimo. Po to viršūnelės patalpinamos į sandėlį, supilant jas nuo 20 iki 40 centimetrų sluoksniu. Norint jas geriau išlaikyti, akademikas T. D. Lysenko rekomenduoja perpilti jas smėliu arba žemėmis.

Sėkliniuose sklypuose reikia sodinti geriausias, sveikas nepiauštytas bulves.

Streikų judėjimas kapitalo šalyse

Kovodama už savo teises, darbininkų klasė kapitalo šalyse plačiu mastu pavartoja streikų kovą. Būdingieji streikų judėjimo bruožai šiuo metu yra glaudus streikininkų ekonominių ir politinių reikalavimų sąryšis, o taip pat išaugusi darbo žmonių vienybė.

Stambaus politinio streiko pavyzdžiu gali būti kovo mėn. 30 d. visuotinis 24 valandų streikas Italijoje prieš antidemokratinę rinkimų „reformą“. Italijos darbo žmonės parodė nepaprastą susitelkimą. Šalyje streikavo 90 procentų visų darbininkų ir tarnautojų. Nedirbo miesto transportas, 15 minučių buvo nutrauktas eismas geležinkeluose.

Nemažiau ryškus pavyzdys yra platus streikų judėjimas Prancūzijoje sulmiesiems profsąjunginiams vadovams ir kitiems pažangiesiems veikėjams ginti.

Japonijoje protesto streikuose, prasidėjusiuose 1952 metais prieš reakcinius antidarbininkiškus įstatymus, dalyvavo 15 milijonų žmonių.

Kapitalistinių šalių vyriausybės vykdomą karo ruošimo politiką lydi darbo žmonių išnaudojimo ir nusikurdimo didėjimas. Siekdami, kad būtų pakeltas darbo užmokestis, protestuodami prieš nepakeliamai

sunkias darbo sąlygas, kapitalistinėse šalyse streikuoja milijonai darbo žmonių. Laikraščiai kasdien praneša apie naujus streikų judėjimo faktus.

Jungtinėse Valstybėse šiais metais buvo surengta keletas stambių streikų reikalaujant pakelti darbo užmokestį ir pagerinti darbo sąlygas. Nepaisant išdaviškios reakcinių profsąjungų vadovų veiklos, eilėje atvejų darbininkai pasiekė, kad jų reikalavimai buvo patenkinti. Brazilijoje — Lotynų Amerikos šalyje — šiuo metu streikuoja daugiau kaip 300 tukstančių darbininkų ir tarnautojų, protestuodami prieš eidgetišką darbo užmokestį.

Streikų judėjimo pakilimas vyksta kolonijose ir pusiau kolonijose.

Darbininkų klasė — vadovaujančioji jėga tautų kovoje už taiką, už nacionalinę nepriklausomybę. Išaugęs darbininkų judėjimo organizuotumas visame pasaulyje, darbo žmonių pasiryžimas ginti demokratinę taisyklę ir laisvę kliudo įgyvendinti reakcinius imperialistinės buržuazijos planus.

Laisvojoje žemėje

Bekraščiuose liaudies demokratijos šalių laukuose darbo vaistietija, tapusi žemės šeimininku, vykdo pavasario laukų darbus. Suly-

ginę šių metų pavasario sėją kad ir su praeitų metų sėja, mes pamatysime nemaža naujų faktų, kurie rodo liaudies demokratijos šalių žemės ūkio pakilimą.

Liaudies Kinijoje laukų darbai šį pavasarį yra būdingi tuo, kad žemės reforma praktiškai jau įvykdyta visoje didžiulės šalies teritorijoje.

Žymiai padidėjo parama, kurią valstiečiai gauna iš valstybės piniginių paskolų, žemės ūkio padargų ir selekcinės sėkios pavidalu. Antai, Pietvakarių Kinijoje šiais metais išduota žemės ūkio paskolų 3,5 karto daugiau, negu pernai, o Tibeto vaistietijai išduota 15 kartų daugiau paskolų.

Kinijos žemės ūkyje sėkmingai diegiami nauji priešakiniai metodai. Didžiulį vaidmenį šiuo atžvilgiu vaidina valstybiniai žemės ūkiai ir agrotechnikos kursai. Daugiau kaip tukstantis žemės ūkio specialistų baigė neseniai Pekine atidarytus mišlurinkų kursus. Irigacinė statyba, kuri Kinijos sąlygomis turi didžiulę reikšmę, šiais metais savo užmoju žymiai viršijo praeitų metų statybą.

Pavasario laukų darbai baigiami daugumoje liaudies demokratijos šalių. Europoje žemės ūkio kooperatyvai garbingai atliko pavasario sėją, tuo parodydami savo gyvybingumą ir kolektyvinio žemės ūkio dirbimo me-

todo pranašumą. Sėja Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos laukuose pasižymi aukštu žemės ūkio darbų mechanizavimo lygiu, plačiu tarybinio žemės ūkio priešakinio patyrimo panaudojimu.

Vengrijoje trėšiamasis plotas palyginti su praeitais metais padidėjo dvigubai. Iš 261 MTS, kurios dirbo Vengrijos laukuose, daugiau kaip pusė pirma laiko baigė pavasario laukų darbus. Priešakiniai traktorininkai pradėjo dirbti pagal valandinį grafiką.

Rumunijos kolektyvinių žemės ūkių laukuose šiuo metu dirba 1100 traktorių daugiau, negu 1952 metais. Iki balandžio mėn. 10 d. mašinų-traktorių stotys surė ir apėjo 4 kartus didesnę plotą, negu per tą patį praeitų metų laikotarpį. Bendra Rumunijos MTS darbų apimtis šiais metais palyginti su praeitais padidėję beveik dvigubai. Visose liaudies demokratijos šalyse vykdomi stambūs irigavimo darbai ir laukų apsaugos miškų sodinimas.

Pavasario sėjos metu iški- lo daug darbo pirmūnų. Lenkijoje dauguma žemės ūkio kooperatyvų įvykdė savo prisiimtus darbo lenktynavimo įsipareigojimus.

Liaudies demokratijos šalių laukuose sėkmingai įvykdyta sėja žada šiais metais gausų derlių.

S. Ivanovas

Amerikiniai žmogėdros neišvengs atsakomybės

Daugiau kaip 32 mėnesius amerikiniai imperialistai veda grobikišką karą prieš korėjiečių tautą. Agresoriai neteko daugelio šimtų tukstančių žmonių užmuštais ir suželstais, karo gaisro išdeginta korėjiečių žemė nuklota nesuskaičiuojamais amerikinių kareivių kapais, o fronto linija kaip ir anksčiau praeina 38-osios lygiagrečios rajone. Didvyriškieji Korėjos kariai ir jiems į pagalbą atvykę kinų liaudies savanoriai pavertė nenugalima tvirtovę kiekvieną Korėjos žemės pėdą.

Amerikiniai pretendentai į pasaulinį viešpatavimą patyrė žiaurų karinį ir moralinį pralaimėjimą. Bejėgiškai nirsdami, jie didina siaubingų nusikaltimų skaičių, žvėriškais bombardavimais jie nušluoja nuo žemės paviršiaus taikius miestus ir kaimus, užlieja iškankintą šalį senelių, moterų ir vaikų krauju. Amerikinė aviacija sistemingai mėto ant

Korėjos ir Šiaurės Rytų Kinijos miestų ir kaimų vabzdžius, užkrėstus epideminių ligų bakterijomis.

Karas, vedamas panaudojant užkrečiamųjų ligų mikrobus — tai beviltiško akto, visų agresorių planų sužlugimo įrodymas.

Visa pažangioji žmonija pasipiktinusi protestuoja prieš siaubingus amerikinių barbarų nusikaltimus. Ir žmogėdros, kurie barsto Šiaurės Korėjoje bakterijas, siekdami sukelti epidemines ligas, bačiai išsisukinėja, meluoja, naikina pėdsakus. Vasario 24 d. atidarytoje SNO Generalinės Asamblėjos septintosios sesijos antroje dalyje į darbų tvarką įtrauktas JAV delegacijos pasiūlymas įvykdyti „bešališką“ ištyrimą apkaltinimo bakteriologinio ginklo Korėjoje naudojimu.

Kaip beveidmainiautų JAV atstovai Suvienytųjų Tautų Organizacijoje, jiems nepavyks apgauti tautas. Auto-

ritetingos tarptautinės mokslininkų ir teisininkų komisijos nenuneigiamai nustatė bakteriologinio karo vedimo faktus. Mėginančių sunaikinti taikius Korėjos gyventojus amerikinių imperialistų žvėriškumus demaskavo įžymūs eilės šalių visuomeniniai veikėjai: Monika Felton, Hjuletas Džonsonas, Ivas Faržas ir daugelis kitų. Paprastai žmonės visame pasaulyje skaitė parodymus, kuriuos davė karo belaisviai — amerikiečių armijos karininkai O'Nilas, Kuinas ir kiti. Juos imperialistai privertė mėtyti į taikią žemę bakterijomis užkrėstus vabzdžius.

Pagaliau, visiškai neseniai, 1953 metų vasario pabaigoje, spaudoje buvo paskelbti dokumentai, demaskuojantieji baisius amerikinių agresorių nusikaltimus, konkrečiai, belaisvio — amerikiečių pulkininko Šveblo parodymai. Jis pranešė, kad dar 1951 metų spalio mėn. JAV štabų viršininkų jung-

tinė grupė pasluntė į frontą bendrą bakteriologinio karo Korėjoje planą. Šveblas smulkiai papasakojo, kaip amerikiečių lakunai mėtė į Šiaurės Korėjos rajonus bakteriologines bombas. Amerikinio majoro — belaisvio Blėjaus parodymuose pasakojama, kaip JAV avianturistai rengėsi vesti bakteriologinį karą dideliu mastu.

Epidemijų skleidėjams nepavyks išvengti atsakomybės už nusikalstamo bakteriologinio karo vedimą. Visa laisvę mylinti žmonija reikalauja pažaboti imperialistinius plėšikus, padaryti galą karui Korėjoje.

A. Štylko

Už redaktorių N. BAJOBUNIENĖ

„PO SPALIO VĒLIĀVA“ KORESPONDENTŲ DĒMESIŪI

Prašome visuomet po siunčiamomis redakcijai korespondencijomis aiškiai nurodyti savo pavardę, vardą, tėvo vardą ir gyvenamąją vietą, kad nesusiarytų sunkumų išmokant honorarą.

Už patalpintą laikraštįje medžiagą korespondentams išmokamas honoraras kiekvieno mėnesio 1–25 d. d. Prašome pagal galimybę honorarą atsisiųsti redakcijoje.

REDAKTORIUS